

Szerkesztőség és
kiadóhivatal

Makó, Kazinczy-u. 3.

Megjelenik hétfő kivételével
minden nap.Fontosabb alkalommal hét-
főn reggel is.

M A K Ó I FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva

Félévre 3 K 50 f.
Egy óra — K 60 f.

Vidékre postán küldve:

Félévre 7 K — f.
Egy óra 1 K 20 f.

Hirdetések díjszabás szerint.

Főmunkatárs telefon száma 63.

Főmunkatárs:
Dr. KISS PÁL.Felelős szerkesztő:
ESPERSIT JÁNOS.Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 110.

Merénylet készül

Makó, nov. 10.

A kormánypárt táborának néhány beavatott embere lakat alatt őrzi a titkot hogy mi a célja Hédervárynak a parlamentben való amerikázással, az ülések folytonos elnapolásával, a sürgős feladatok szántsándékos elodázásával. De akármilyen összeesküdt diszkrécióval és pártfogadalommal őrzi is ezt a titkot, sikerült Héderváry gyanus politikai magatartásának fátyolát föllebbenteni és megtudni, hogy miben fő a feje a miniszterelnöknek. Egy beavatott politikus, akinek lelkiismerete nem tud belenyugodni abba a vakmerő politikai manőverbe, amelylyel Héderváry a parlament munkásságára tör, a következőket mondta el a miniszterelnök terveit:

— Aligha akad ember Magyarországon, aki elhiszi, hogy a parlament kapui azért vannak hetek óta zárva és azért lesznek még újabb és újabb elnapolása ideje alatt zárva, mert a delegációk üléseznek, vagy mert Héderváry nem tud munkát adni a parlamentnek. Aki elhiszi, hogy ez a helyzet természetes és hogy nem rejtőzik mögötte valami politikai furfang, az nem ismeri Héderváryt.

— Héderváry nagyot is megkötött határidejű tevékenységre vállalkozott Bécsben. És amikor itthon azt hiszik, hogy Héderváry semmit sem csinál, neki ez alatt is fő valami a fazekában. Valami, ami nem lesz a nemzetnek kedves csemege. Amikor miniszterelnök lett — mondotta tovább a megszólalt lelkiismeretű politikus — nemcsak arra vállalkozott, hogy a magyar nemzeti törekvések teljes félretevésével lebonyolítja és teljesíti Bécs összes régi követeléseit. Ez csak az egyik pontja volt annak a programmnak, amelyre Bécsben felesküdt. A második pont, amelyre szintén föl kellett esküdnie, ez volt:

„A házszabályok olyatén megváltoztatása, amely az obstrukciót egyszersmindenkorra lehetlenné teszi.”

De ez még nem minden.

Van ennek a pontnak még egy függeléke is. Az, hogy ezt a parlamenti manővert a hadügyi követelések és egyéb bécsi vágyak biztos megvalósulása érdekében minél előbb, a költségvetés letárgyalása előtt el kell intézni. És Héderváry erre is parolázott. De ahhoz, hogy ilyen obstrukciós hadjáratot megvívasson, első sorban — obstrukció kell. Hédervárynak tehát most nyilvánvaló törekvése, hogy politikai amerikázásával az ellenzéki hajlandóságú politikusok elégedetlenségét szítsa. igazán és szinte maga szolgáltassa az alkalmat egy obstrukció megkezdésére a fontos államügyek elintézésének halogatásával. A folytonos elnapolás, a legsürgősebb feladatok mellőzése, mind csak azért és mind csak addig történik, amíg a parlament békéje obstrukcióra fordul és amíg Hédervárynak alkalma lesz olyasféle támadást intézni a parlament szólásszabadsága ellen, amilyent Tisza akart amaz áldatlan nevezetességű ülésen (1904. november 18 án) a képviselőház alkotmánya ellen intézni.

— Ezuttal pezsgő és zseb-kendő nélkül akarják megcsokitani a házszabályt és nem gondolnak olyan vakmerő és agresszív manőverre, minnami-lyenre annak idején Tisza gondolt. De Héderváry terve annál veszedelmesebb, mert a klotürt előre kiszámított és gonoszul megfontolt hadjáratl akarják a parlamentre ráolmozni. Héderváry titokzatos tétlensége tehát most abban a munkában telik el, hogy provokálja az obstrukciót és akkor egész mameluk-tábora segítségével fog a bécsi parancsnak eleget tenni.

Megdöbentő ez a leleplezés, amely egy igen jól értesült politikus lelkiismeretes vallomása. Nem azért megdöbentő, mintha meg kellene ijednünk attól a sötét tervtől, aminek végrehajtására Héderváry vállalkozott. De megdöbbenhetünk attól, hogy Héderváry merészkedett ilyen politikai merényletre vállalkozni. Aki ennyire Bécs lelkéből lelkedzett politikus, attól minden rosszat várhatunk. Az ő ke-

zében a hatalom csóva, melytől könnyen lángba borulhat a parlament és az ország. Az ő kezében a törvény bilincs, mely könnyen ráforradhat a nemzet szabadságára. Az ő kezében a többség fegyver, amelylyel képes az ország alkotmányát keresztüldöfni.

Héderváry ármányos tervének azonban csak a fele fog sikerülni. Sikerülni fog az, hogy a nemzet elégedetlenségét egy példátlan felháborodásig fokozza. Sikerelni fog a képviselőházban az obstrukció viharát felkorbácsolnia. De szármalmasan téved, ha azt hiszi, hogy az ő fekete expedícióját végigkíséri szövetségével a mai többség. Héderváryt ez az általa földézett obstrukció végleg el fogja söpörni.

Ha a nemzet ad valamit politikai önértetére, nemzeti tekintélyére és az ország jövőjének nyugalma és békéjére, úgy be sem szabad várnia, amíg Héderváry megkísérli a magyar alkotmány elárulását, hanem sokkal előbb, mintsem hozzá kezdhetnek orvtámadásához, kiragadja a kezéköl a hatalmat, melylyel már eddig is annyit ártott az országnak.

— Uj rend a fogyasztási adóhivatalban. Előző számunkban megemlékeztünk arról, hogy Galambos Ignác dr. polgármester a fogyasztási adóhivatal ügykezelésére vonatkozólag új szabályzatot alkotott. Minthogy a polgármester az új szabályzatot már a hétfői közgyűlésen akarja tárgyalni kiküldötte azt tanulmányozás végett a városi képviselőtestület tagjainak.

— Emelkedik a buza ára. A budapesti gabonatörszén buzáért az utóbbi napokban 11 forinton felüli árakat is fizettek. Ötven millió mm.-ra becsült termés mellett ez mindenesetre feltűnő jelenség, melynek a kellő magyarázatát nehéz megtalálni. Csak az ősz derekán vagyunk és a kínálat a vidéki piacokon már is olyan csekély, hogy a malmok, ha buzát akarnak vásárolni, ezt csak naponta drágább árakkal tehetik, noha általánosan tudva van, hogy a termelőknél mindenütt még nagyon sok eladatlan buza fekszik. A malmok az év végéig el vannak ugyan látva nyersanyaggal, de ha üzemet a téli hónapokon át teljességében fentartani akarják, még legalább is egy millió métermázsa buzára van szükségük és ennek beszerzése a mai konstelláció között, ugyszólván lehetetlen.

Zsarol a piac

Újabb drágulások

— Lapunk tudósítójától —

Makó, nov. 10.

A zsarolásnál egyéb kifejezést nem alkalmazhatunk arra a hallatlan árkövetelésekre, amelyek amakói piacon ma elhangzottak. Valóság-gal kétségbeejtő, valósággal megzsbasztó érzés fogja el az embereket, ha hallja, hogy most már aranyakkal kell megfizetni minden legkisebb piaci élelmicikket, anélkül, hogy tudnók, miért történik az áremelkedés. A piaci árusok minden ürügyet fölhasználnak arra, hogy újra megtoldják sok-sok fillérrel a cikke árát s mintha napról napra kartelt kötöttek volna, egyértelműen taksálnak méregdrágára petrezselymet, tojást, húst egyaránt. Nem is tudjuk elképzelni, milyen válságos helyzet áll be mihamar Makón ha ezen tarthatatlan állapotban akármilyen módon nem fognak segíteni.

A piaci áremelkedések között elsősorban súlyos a hus áremelése. A marhahus kilójának ára egy korona 80 fillérre emelkedett.

Most már nemhogy a szegény embernek kopik föl az álla a hústól, hanem a közepes módúnak is. A borjúhúst, amelynek két korona 20 fillér az ára, már régen nélkülözik a polgári családok, most pedig a marhahussal is ott tartunk, hogy ezt sem lehet ezentul a rendes kvantumban fogyasztani. Egy öttagu családnak ilyen ár mellett csak a hus kerülne egy hónapban körülbelül 100 koronába. Hol van még a többi?

A marhahussal kapcsolatban egyszerűen fölcsökkent az aprómarha ára is. Nyomorúságos korpulenciájú libáért 13—14 koronát kértek a kofák. Tizenkét koronáért már nem adták a jöszágot. Két évvel ezelőtt ezt a drága libát öt koronáért vígan lehetett kapni. Hat koronára csökkent föl a ruca ára is és egy dötöm csirkéért két két koronát kellett adni. Fölszófoltak a tojás árát is. Boldog lehetett az a gazpasszony, a kinek 20 fillérért adtak egy pár tojást.

Leghihetetlenebb mértékben ugrott azonban a piacon a tej ára. A mit soha elképzelni nem mertünk volna: harmincz fillér volt egy liter tej a piacon. A száj- és körömfájás miatt több makói tejtermelő nem küldhette szét fogyasztóinak a tejet s így a lakosok a piacot rohanták meg. Mivel pedig most a környékről is kevesebb tejet lehet behozni, az óriási kereslet mellett alig volt számbavehető kínálat. A kofák hamar észrevették a kedvező helyzetet és 18—20 krajcárjával adták a tej literjét.

A főszolgabíró és a táblabíró

Főtárgyalás

— Lapunk tudósítójától. —

Szeged. nov. 10.

A szegedi törvényszék ma délelőtt folytatta a már ismertetett battonyai botrány-pör tárgyalását. Ismeretes, hogy a vádlott Petrovits Mihály főszolgabíró 18 pontpan kívánta bebizonyítani a Simon Ákos táblabíró ellen tett kijelentésének a valóságát. Az első pont azzal vádolta a táblabírót, hogy kibicpénzeket fogadott el és mikor vesztett, nem tett be a kasszába.

Tegnap délután e körül folyt a bizonyítás, ma pedig a második pontra került a sor. Ez azt mondja, hogy a táblabíró befolyásolta Polgár László közjegyzőt, hogy özvegy Verhovay Gyuláné neki is hagyományozzon. Tényleg hagyományozott is egy fiókvégrendeletben 500 koronát a táblabírónak özvegy Verhovayné és ezt kifizette magának a sértett oly időben, mikor a többi hagyományok még kifizetve nem lettek.

Ma egész délelőtt ebben az ügyben hallgatott ki a bíróság tanukat.

Polgár József királyi közjegyzőt hallgatták ki.

Elnök: Emlékszik-e rá, hogy Simon Ákos önt befolyásolni akarta a Verhovay féle végrendelet készítésénél?

— Azt tudom, hogy egy ízben Simon dr. eljött hozzám s indulatosan járt le s föl. Kérdeztem, mi baja? Azt mondta, hogy nem vagyok őszinte barátja, mert nem értesítettem arról, hogy előző napon Verhovayné végrendeletkezett. Pedig ő számított arra, hogy Verhovayné hagy valamit a gyermekeire, mint rokonaira. Erre azt mondtam, hogy másnap ugyanis fiók végrendeletet készítünk. En a fiókvégrendelet kiállításánál figyelmeztettem, Verhovayné, hogy Simon Ákosra, mint rokonára, nem hagyott semmit. Verhovayné dühösen válaszolta, hogy neki Simon nem rokona. Az én rábeszélésemre mégis 500 koronát hagyott Simon Ákosra.

Elnök: Önt kérte Simon, hogy juttasson valamit gyermekeinek a Verhovay-hagyatékából?

— Igen, arra kérte, hogy valami emléket hozzak gyermekeiknek.

— Ugy tünt fel önnek, mintha Simon Ákos szabálytalanságra kérte volna önt?

— Dehogy. Ez szokásos a leltározásnál. Simon arra kért, hogy valami csekélységet hozzak gyermekeiknek.

— Vattay bírora pressziót gyakorolt Simon vezető-járásbíró abban az irányban, hogy önnel osztassék ki a Verhovay-ügy?

— Én ilyen erőszakoskodásról nem tudok semmit.

Nagy Zoltán bíró: Ön figyelmeztette Verhovayné arra, hogy azért hagyjon valamit Simon Ákos gyermekeire, mert jó lesz, ha a bíróságnál lesz pártfogójuk?

— Ezt mondtam.

— Közjegyző ur ajánlotta Verhovaynének, hogy hagyjon valamit a Simon-gyerekekre. Talán . . . ez . . . nem felel meg a közjegyzői hivatásnak?

— Miért ne? Ez korrekt dolog volt.

— Mi volt az a csekély emlék,

amelyet Simon kért a gyerekei számára?

— Nem tudom.

— Talán valami aranyfüggőkről volt szó?

— Igen valami antik függőről.

— S ez ön szerint csekélység? Egy aranyfüggő?

— Én nem ismerem az értéket.

Mogyorósi Elek dr. földbirtokos volt a következő tanu.

Elnök: Ott volt ön Verhovayné végrendeletének megírásánál?

— Igen.

— Befolyásolta Polgár közjegyző Verhovayné, hogy Simon Ákos részére hagyjon valamit?

— Igen. Nekem feltűnt az a nagy befolyásolás. Verhovayné nem akart semmit sem hagyni Simonra, kijelentette, hogy nem is rokona, de Polgár hosszas kapacitására mégis hagyományozott. Polgár csak kérte erre Verhovayné, de nem kényszerítette. Ugyancsak Polgár kért engem, mint végrendeleti végrehajtót, hogy a Simon Ákosnak hagyományozott 500 koronát fizessem ki.

— Rokona-e Simon Ákos Verhovaynének?

— Verhovaynének közli rokona kevés van. Simonnal való rokonságáról nem tudok. Az tény, hogy Simon igen jó viszonyban volt Verhovaynéval. Az is tény, hogy az örmény családokban az igen távoli rokonságokat is jobban tartják.

Vádlott: Hallott ön arról, hogy Battonyán nagy visszatetszést keltett a Simon részére jutott hagyomány kieszközlésének módja?

Erről hallottam. Sokat beszéltek róla s fureszának találták a körülményeket.

Vajda Pál gazdálkodó, Verhovayné volt gazdatisztja s egyik örökös színtén jelen volt a Verhovayné-féle végrendelet készítésénél. Tudja, hogy Polgár közjegyző hosszasán kérte Verhovayné, hogy hagyjon valamennyit Simon Ákosnak. Verhovayné akkor tagadta, hogy Simon rokona volna.

Rosen Sándor utmester az első végrendelet kiállításánál volt jelen. Ami később történt csak hallomásból tudja. Egyébként ő is hagyományos, de az örökséget még nem kapta meg.

Védő: Nem csodálkozott ön azon, hogy az örökösök közt utolsó helyen levő Simon Ákos megkapta a hagyományt?

— De bizony, meg is botránkoztam rajta s ezt részrehajlásnak minősítettem.

Védő: Ki részéről tartotta ön ezt részrehajlásnak?

— A végrendeleti végrehajtó részéről, mert ő fizette ki a pénzt.

Fodor Manó battonyai községi főjegyző.

Elnök: Van-e tudomása arról, hogy Verhovayné hagyatékának leltározásával Simon Ákos közbenjárására bízták meg Polgár közjegyzőt?

— Igen, hallottam ezt többektől. Én megbotránkoztam ezen intézkedés fölött, mert számítottam rá, hogy engem bízták meg a leltározással.

A délutáni tárgyalás kezdetén **Harsányi** ügyész indítványozza, hogy sürgőnyileg idézze meg a törvényszék **Hervay** István makói alispánt, **Spilka** Antal volt hódmező-

vásárhelyi főispánt, **Kövér** Béla kovácsházai főszolgabírót és **Urbanics** Kálmán szolgabírót. E tanukkal bizonyítani kívánja, hogy a Montag-féle vadászat alkalmával **Simon** Ákos kibicpénz szedése egyáltalán nem keltett közbotrányt s ez a kibicpénz szedés általános szokás és nem ellenkezik az „*uri fel-fagással*.”

Kémer-védő ellenzi a tanuk megidézését s arra az esetre, ha az elrendeltetnek, utasítani kéri Simon Ákost arra, hogy Verhovay Gyulánéhoz való rokonságot családi értesítővel igazolja.

A törvényszék hosszú tanácskozás után a vád által kért tanuk kihallgatását elrendeli, a védelem kérését elutasítja. Elutasítja Petrovics vádlottnak azt a kérelmét is, hogy Náray Tamás volt főispánt is idézzék meg kihallgatásra.

Ezek után következett a tanukihallgatás folytatása.

Először **Vattay** Albert battonyai járásbírót szólítják be, a kívül szemben a vád és védelem délelőtt még nem merithette ki a kérdés jogát.

Kémer védő: Heiner járásbíró panaszkodott-e Önnek, hogy Simon Ákos mint bírót befolyásolja? Tud-e erre esetet Önrel szemben is?

Tanu: 1905-ben lettem albiró Battonyán. Heiner és a táblabíró nr már ekkor feszült viszonyban voltak egymással. Egyszer mind a kettőnköt maga elé hivatott, a táblabíró ur s mindjárt belépéskor neki támadt Heinernek: — Miféle pletykákat terjesztesz te islám?

Hát ez a hála, ez a köszönet, nem volt olyan ebéd s nem olyan vacsora, hogy asztalomnál ne láttalak volna. Pedig rókaíthatnám volt, a mikor láttalak. Vigyázz magadra úgy be minősítelek, hogy arról koldulsz.

Más alkalommal történt, hogy engem maga elé hivatott a táblabíró ur s figyelmeztetett arra, hogy az ügyvédek panaszkodnak, a mért a büntető ügyekben ha pontosan nem jelennek meg, mindjárt megszüntetem az eljárást. Én tudtam, hogy nem az ügyvédek panaszkodnak, hanem Bock Róber érdekében beszél a táblabíró ur. Mert Bocknak néhány ügyét így megszüntettem.

Én a törvényre hivatkoztam, mely ezt így rendelí.

Heiner sokszor panaszkodta azt is, hogy Polgárral kellemetlenségei vannak, mert mindig többet számít fel, mint a mit a törvény megenged. Ő azonban mindig törvény szerint járt el. Simon Ákost többször figyelmeztette ezért, hogy ne macerálja Polgárt, hagyja békében a kifogásaival.

A következő tanu **Heiner** Géza battonyai járásbíró volt.

Elnök: A Verhovay-ügyben befolyásolta-e önt sértett, hogy a leltározást Polgár közjegyzőnek adja Fodor községi jegyző helyett?

— Nem.

— Van-e arról tudomása, hogy sértett Polgárnak azt hagyta meg, hogy a hagyatéki ékszerek felét hozza el neki, felét meg magának tartsa meg?

— Erről csak beszélni hallottam.

— Hol?

— Széltire-hosszára beszéltek.

— Polgár sürgette-e a hagyaték leltározását?

— Nem.

— Tudja-e, hogy sértett már régen kikapta az 500 korona hagyományát a többi hagyományt előzi?

— Ezt Magyarországtól hallottam.

Védő: Igaz-e, hogy Simon Ákos a tanut figyelmeztette, hogy ha Polgár közjegyzőt békében nem hagyja, baj lehet belőle, mert valami rokona egy táblabírónak a lányát veszi el, a ki a tanunak az előmenetelét megronthatja?

— Ez igaz.

— Igaz-e, hogy sértett agyonminősítésről is beszélt.

— Igaz, azt mondta nekem: úgy agyonminősítlek, hogy arról kántálsz. Én mindezt a táblabíró ur betegségének tulajdonítottam. Ő maga is elismerte egy-egy ilyen kifakadásról, hogy a betegség ében tette.

Elmondja még tanu, hogy egyszer öt és bírótársát Vattayt a táblabíró durván kiutasította a szobájából s azután öt visszahívta és bocsánatot kért, hogy olyan ideges volt.

Elmondja továbbá tanu, hogy bár ő volt a büntető bíró, Haász Sándor volt battonyai közjegyzőnek egy feljelentésből kifolyólag, melyben az ügyész nem is vállalta a vádat — a letartóztatására akarta befolyásolni a táblabíró mint vezető járásbíró. Azért mert Haászknak halálos ellensége volt.

Vádlott: Igaz-e, hogy önt befolyásolta, sértett hogy a hagyatéki ügyeket Polgárnak ossza ki?

— Igaz. Minden nagyobb hagyatéki ügyben.

Védő: Igaz-e, hogy volt már sértettnek ilyen rágalmozási pere a battonyai járásbíroságnál s mi lett a vége?

— Igaz. A vége az lett, hogy a sértett akkori vádlottja hosszas rábeszélésünkre bocsánatot kért a táblabíró urtól. Nem akartam, hogy már oit pertraktáljanak ilyen dolgokat.

Ezután Dr. **Hoffmann J. Antal** orvost hallgatták ki, a ki vallja, hogy Polgár beszélt neki, azért adta vissza a Verhovay ügyet, mert Simon az ékszereket kívánta tőle a hagyatékából.

Dörner József dombegyházi esperes plébános vallja, hogy Simon Ákos befolyásolta, hogy a Nyéki-féle 3—4 milliós hagyatéki pert Polgár közjegyzőnek adassa ki.

A tárgyalást ezzel este 7 órakor holnap délelőtt 9 órára halasztották.

Ma kecségés

≡ hal estély ≡
a Korzó-Szálloda éttermében

Makói Uránia Színház.
legközelebbi előadása szombaton este 8 órakor lesz fényes műsorral.

Lapelárusító fink felvételnek a kiadóhivatalban.

NAPI HIREK

— **Jóváhagyott számadások.** Makóváros polgármesteri hivatala néhány héttel ezelőtt terjesztette fel jóváhagyás végett a miniszterhez a Szikszay — alapítvány múlt évi számadásait. A miniszter a számadásokat jóváhagyta és visszaküldötte Makó városához.

— **A Hosszu-utcaiak kérelme.** Makó városa már két évvel ezelőtt egy ártézi kutat építtetett a Hosszu utcán, melynek fölépítménye még ma sincs kész, ezért a Hosszu utca lakói ma kérvényt adtak be a városhoz a fölépítmény elkészítése iránt.

— **Leteit megbízás.** A városi központi választmány tagjainak megbízása ez év végével lejár, azért Hervay István alispán utasította Makóváros polgármesterét, hogy a központi választmány megalkotása iránt a december havi rendes közgyűlésen intézkedjék.

— **Az adók összeírása.** Csanád- vármegye alispáni hivatala ma szigorú rendeletet intézett Makóváros tanácsához, melyben utasítja, az 1910—1911 1912 évi adóösszeírás fogantatására.

— **A város jövedelme.** A legutolsó 10 nap alatt Makóváros közpénztárába helypénzjüvedelmekből 420 korona 48 fillér folyt be.

— **A mezei egerek pusztítása.** A földmívelési miniszter a mezei egerek pusztítására egy népszerű leírást adott ki, melyet az alispán ma azzal a rendelettel tett át Makóváros képviselőtestületéhez, hogy a polgármester, hozzá a mezei egerek pusztításáról tegyen jelentést.

— **Humánus reformok.** A katonai reformok eddig jóformán csak arra voltak jók, hogy megbotránkozunk rajtuk. Most végre humánus ideával foglalkoznak a legfelsőbb katonai körök. Arról van szó, hogy a gyalogság bundát kap és pedig olyant, amely rágomolható gyapjubéléssel van ellátva. Ez nyáron kényelmes, hűvös, télen pedig kellemesen meleg lenne. A második újítás a lovasságnak szól, amely nyáron vászonzubbonyt fog hordani. Ugyanez a gyalogság puha vászongallért, amely könnyebben elviselhetővé fogja tenni a hőséget, különösen pedig a menetlést.

— **A cukor olcsóbb lett.** A nagy hus, liszt, kenyér, kávé stb. drágaság és áremelkedés között egy felerősítő-cikk, amelynek ára lefelé megy. Szinte hihetetlen, hogy árfelröfordas helyett, árcsökkenést kapjon a fogyasztó publikum. Pedig így van. Végre, egy mindenre elsőrendű fogyasztási cikk, melynek — a háziasszonyok bizonyára őszinte öröme — nem a drágulásról kell beszámolnunk. A cukorgyárosok kartelje ugyanis legutóbb elhatározta, hogy a fogyasztásra kerülő cukor árát métermázsánsként 115 koronára redukálja. Ennélfogva a fűszerüzletekben és más kereskedésekben, november 10-től kezdve a cukor kilogramja 8 fillérrel olcsóbb lett.

— **Drágább lesz a szivar.** Az 1911-iki költségvetési előirányzat a dohányjüvedék bevételeit 10 millió koronával többre becsüli, mint ebben az esztendőben volt és pedig azért, mert a pénzügyminiszter 1911. július hó 1-én a dohánygyártmányok árát felemeli. Julius

1-től kezdve a közönséges belföldi szivar ára 1 fillérrel lesz drágább. A rövid szivar öt fillér helyett 6 fillér lesz. A közép- és finomabb minőségű belföldi gyártmány két fillérrel megdrágul. A Trabuco 16 fillér helyett 18 fillér, a Britanika 14 fillér helyett 16 fillér és a Regalitás 18 fillér helyett 20 fillér lesz. A különlegességek árai is tetemesen megdrágulnak. Azok a szivarkák, amelyek darabonként kerülnek eladásra, egy fillérrel drágulnak meg, a különlegességi szivarkák árát is felemelik.

— **Részegen a kocsin.** Borzsi Mita magyarcsanádi ember ma délelőtt bejött Makóra, hol erősen beszeszelt és a pálinkától hevitve, örült vágatással hajtott végig a főtéren. Ezért a rendőr megszólitotta. Ez azonban mit sem használt, mert az ittas ember közzé vágott a lovaknak úgy, hogy azok még örültebben kezdtek vágatni, miközben a részeg ember a lovak közé esett. Kisebb karcolásokon kívül azonban nagyobb baja nem történt. A részeg embert beszállították a rendőrségre, de egyben megindították ellene az eljárást.

— **Megszűnt állatbetegség.** Csanádalbertin, mint levelezőnk értesít, megszűnt a sertésorbánc, miért a hatóság feloldotta a forgalmi zárlatot.

— **Nem orvos kell, — hanem végrehajtó.** Egy asszony nagy síránkozással futott végig az utcán, a karján bömbölő háromszendős fiával. Megállítja az asszonyt egy öreg ember:

— Hová szalad azzal a gyerekkel?

— A doktorhoz. Lenyelt szegény egy ezüst forintot. A kezemből kiesett az ezüst pengő, aztán a gyerek felkapta és le is nyelte. Most a doktorhoz viszem, hogy kivegye belőle, még mielőtt baja lehetne.

— Az öreg ember egyet legyintett a kezével:

— Sohse vigye azt a doktorhoz — mondta. — Vigye el a végrehajtóhoz, majd kiszedi az belőle, ha pénz van benne! . . .

— **Hurokra került tolvaj.** A billédi rendőrség pár nappal ezelőtt átírt Makóváros rendőrkapitányi hivatalához, hogy ott néhány héttel ezelőtt Tenner Ignác kereskedőtől egy teljesen új löszerszámot elloptak. A gyanu valami Baranyi Sándor nevű emberre esett, ki abban az időben Billéden tartózkodott. Minthogy Baranyi onnét eltávozott és tekintettel arra a körülményre, hogy Makón több Baranyi Sándor van, kérte a billédi rendőrség nevezettnek Makón való nyomozását. A makói rendőrség tényleg talált egy Baranyi Sándort, ki a mondott időben Billéden tartózkodott. Ez eleinte mindent tagadott, de később beismerete, hogy a löszerszámot ő lopta el. Baranyit most átkísérik Billédre, hol megindítják ellene lopás miatt az eljárást.

— **Szép bajusz nyerhető a Lukács féle „Glória bajuszpedró”** által mely az eddigi bajuszpedróket minden tekintetben felülmúlja. A bajuszt neveli, ápolja szépen tartja ugyanynyira, hogy rövid idő alatt az egész országban közkedvelt is lett. Kapható fehér, barna, fekete színben 30 és 20 filléres dobozokban. Készül Makón az aradi-utcai gyógyszerészeti laboratóriumban. Ugyan ott a gyógyszerárban kapható.

— **Munkás sorsa.** Dombi Imrét, ki már évek óta dolgozik az aradcsanádi vasúti állomáson, ma délelőtt kisebb baleset érte tolatás közben. Balkezét odakapta a kapcsoló csavar, melylyel az egyik vaggont a másikhoz kapcsolják.

— **Az őszi kiállítás meg kezdődött és minden raktáron lévő divat cikkek gyári árban árusítatnak ki a Pallagi cégnél.**

— **Anyakönyvi hírek.** Elhaltak: Nemesak Sándor 16 hónapos, Varga Ferenc 66 éves, Tamási Ferenc 2 napos, Tamási József 2 napos, S. Nagy Mihály 48 éves, Joó Julianna Kis Andrásné 67 éves korában.

Föld eladás.

Az Ürmösben, a Gacsiban belől, a makói határszélen, (özv. Návay Cyörgyné-féle)

100 kishold elsőrendű fekete szántó föld 5—10—20 holdanként, vagy egytagban is, kedvező fizetési feltételek mellett szabadkézből

eladó.

Továbbá van 1 évi haszonbérletre kukorica és árpa vetés alá és 1 éves vetésű lucerna oo 10 éves haszonbérletre. oo

Értekezni lehet:

Kádár Sándorral,
Paradicsom-utca,

Táncztanítási felhívás!

Alulírott van szerencsém az igen tisztelt szülők és gyámok tudomására hozni, hogy f. évi november hó 28-án a téli idényre a táncztanítást megkezdem. Tanítani fogom úgy a régi, mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim teljesen elsajátítsák, a tanítást határidőhöz nem kötöm, addig járhatnak hozzám tanítványaim, a míg minden táncot a legkittünöbben el nem sajátítottak.

Miután pedig én e városban már évtizedek óta működöm a nagyérdemű közönség meglegedése és legteljesebb elismerése mellett, ez biztosítékot nyujt arra nézve, hogy tánctermemben az illem és rend legpontosabb betartása mellett folyik és így minden család bátran reám bízhatja gyermekét.

Tanítom a táncokon kívül az illem és a társaságban való viselkedés szabályait s a csinos testtartást. Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket mielőbb beiratni sziveskedjenek. Iratkozni mindenkor lehet lakásomon (Gr. Vay utca 29 szám.) hol most is esténként állandóan tanítok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve

maradtam tisztelettel
Schwartz Miksa,
okl. táncztanító.

REGÉNY.

A zsidó kántor leánya.

Írta: Egy volt 48-as honvédtüzér.
(11)

Az ország még nincs oly nagy veszedelemben, hogy a családnak egyetlen fia, mondhatni a család fentartója itt hagyja koros szüleit és menjen a harciba, a hol életét teszi kockára. Lásza Feri! — folytatja tüzzel Szidike. — A faluban van elég katonának való legény a ki 5, 6 fi és nőtestvért hagy otthon házfentartónak, vagy hány ép derék, fiatal béres és kocsis szolgálja az itteni urakat, ezekből nem kettő, de tíz honvéd is kitelt volna, mire való volt ez a nagy sietség?

— Azt akarja kedves Szidikém, hogy teljes őszinteséggel feleljek?

— Nem csak akarom, hanem követelem magától.

— Ám legyen. Maga okos leány, meg fog engem érteni. Azt ugy-e tudja Szidike, mert hisz mindennap olvassa a főbiróknál a lapokat, de különben is, mint a főbiróék kis leányainak oktatója mint a házhoz tartozó szerepel ott naponként a háznál, tehát tudja, hallja és olvassa, hogy most már nemcsak a felbujtott nemzetségek legyőzésével, hanem miután négy oldalról törnek be az osztrák csapatok az országba azon célból, hogy az országgyűlést szétkeressék s a megszentelt alkotmányt megsemmisítsék, tehát először a haza hív arra a kötelességre, hogy én mutassak jó példát a faluban, mert lehet, hogy a küzdelem soká tart s ez az ujonczozás nem lehet akkor sem első, sem utolsó, ha a házának védő karokra van szüksége. Nemde?

KÖZGAZDASÁG

Gabonaárak.

Ruza	— — —	18—18.20	K
Árpa	— — —	12—12.40	"
Zab	— — —	8 — —	"
Uj-Tengeri	— — —	8.40—8.50	"
Ó-Tengeri	— — —	10—10.70	"
Árak 50 kilogramonként koronákban értendők.			

Hagymaárak:

Vereshagyma	— — —	6—6.40	"
Foghagyma I. rendű	— — —	34 — —	"
" II.	— — —	28—28.00	"
Dughagyma	— — —	20 — —	"
Az árak száz kilogramonként korona értékekben értendők.			

Kiadó üzlethelyiség!

esetleg műhelynek is az
Iritz Sámuel özvegye cég
Főtéri házában a Hunyadi-utcai
o o o felőli oldalon. o o o

Önt is érdekli, hogy Károlyi Mihály magnagyobbított főtéri festék kereskedésében **Óriási raktárt**
 talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló, koci és- butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormen-tesítő **olaj.**
 Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.
 Terpentin, benzin, petrole-elsősorú gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készített **meszelők, kefék, ecsetek** — dus választékban.

Órás-üzlet átvétel.

Alulírott van szerencsém Makó város és vidéke nagyérdemű közönségének tudomására hozni, hogy **Makón, a városházával szemben levő KRAJCSOVICS JÓZSEF-féle órás üzletet átvettem,** ahol elvállalok az órás és ékszerész szakmába vágó legkomplikáltabb javításokat és különlegességeket u. m.: összetörött és régi órákat, **chrhometereket, 1/4 ismétlő zsebórákat és zsebweckereket** és mindennemű órák és ékszerek javítását biztosan és lelkis megismerés jótállás mellett javítok, a miről tanusodik az is, hogy Makón egyik órás és ékszerész üzletben 8 évig voltam alkalmazva.
 Hivatkozva sok éven át szerzett tapasztalataimra és szerény igényeimre, úgy javításoknál, mint új áruknál nagyon csekély haszonnal megelégszem. Minden egyes órát, legyen az javítás vagy új óra, magam fogom előre szabályozni, melyel biztosítom a n. é. közönséget, hogy egy fillér sem lesz hiába fizetve.
 A nagybecsült közönség pártfogását tisztelettel kéri:

Szentmiklósi Ferenc.

Egy jó házból való fiut tanulónak felveszek.

Eladó szőlő-föld.

Patkos Istvánnak az új-kortyogóban levő 1 napos szőlő földje örökáron **eladó.**
 szabadkézből
 000 Tudakozódni lehet: 000
Szentpéteri Sámuellel
 2463. szám alatt Rákócy-utca.

Ertesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a o

„Kölcsönközvetítő Ingatlan és Jelzálog Forgalmi” irodám

a Toldy és Hajnal utca sarkán levő 7. számú lakásomban helyeztem át.
Kuliner Sándor.

A gépvásárló közönség figyelmébe!

Legjobb fajta lábbalhajtós és vasmorzsolókat, ujjann hitelesített mérlegeket és súlyokat, szecs kavágókat, vízmentes ponyvákat és zsákokat; legújabb rendszerű Boblin karikahajós varrógépeket, éneklőgépeket, hanglemezeket és tüket szállít gyári árakban és kedvező fizetési feltételek mellett

Glück Samu

Csanádmegye legnagyobb és legrégebb gépraktára **MAKÓ.**

Szálloda, kávéház és étterem megnyitás!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy **november 11-én (szombaton és vasárnap)** a volt **Vogel-féle „Korzó”-kávéházat** ujjann átalakítva

ünnepélyesen megnyitom.

Midőn a legjobb ételek és italok pontos és szolid kiszolgálásról biztosítom a közönséget, becses pártfogásukat kérem

Tisztelettel: **Bója Ferenc**

a Korzó szálloda tulajdonosa.

Véber & Bárány

gyógyszertára az „Isteni gondviseléshez”

Szegedi-utca **Makó** Szegedi-utca

Vegyí, gyógyszerészi és higienikus készítmények.
 Mindennemű híres belföldi és külföldi engedélyezett gyógyszerészi különlegességek — kötszerek — gummi-, pipere cikkek nagy raktára. Különösen ajánljuk az általunk készített legjobb hatású **arcz- és kézápoló Ibolya-crémet** mely 2—3 nap alatt minden arczot fehérré, simává s üdévé varázsol.

Ára: Az Ibolya Arc-crémnek 1 korona.
 Az Ibolya Arckenőcsnek 1 korona.
 Az Ibolya Szappannak 70 fillér.

Olesó bevásárlási forrás!

Megnyilt Király Lajos

Női divatáruháza Rotter Gyula

mellett a „Korona szálloda” átellenében.

Olesó árban lehet beszerezni a legdivatosabb női kabátokat. Nagy raktár fehérenműekben: női ingek, háló kabátok, és nadrágok, Clot, lüster, schiffon alsók és kötények, Csecsemő és intézeti leány kelengyék. női Sapkák. Gyermek ruhák, Szörnye gallérok és muffok.

Nagy választék Szövet és csipke blúzokból és szövet aljakkból.

Szabott árak!